

SISÄLLYS

ALKULAUSE	5
ENTEET	9
Ihmisen haltija	10
Ihmisen haltijan näkeminen ennustaa kuolemaa	12
Kummitus ennustaa kuolemaa	14
Eläin ennustaa kuolemaa	17
Kuoleman enne kuullaan	19
Kalma ennustaa kuolemaa	24
Kuoleman unia	26
Murhan, tulipalon, sodan enteitä	29
Juhlayönä tulevaisuutta tiedustelemassa	31
Pappilan palvelijatar tulevaisuutta tiedustelemassa	35
Tulevien tapahtumiien ilmoittaja	36
Ennustus pojан kaivoon kuolemisesta	37
Kohtaloaan ei kukaan voi välttää	39
KUMMITTELU JA KUMMITUKSET	41
Kummitus liikkuu ihmisen hahmossa	42
Outo näky	46
Outo ääni	47
Matkamiehille kummittelee	50
KUOLEMA, VAINAJAT	55
Kuolinhetki	56
Kuollut ei pysy ruumislaudalla	58
Kiista ruumislaudasta	61
Lehmä on palkkasi	62
Tanssinhaluinen tyttö vainajana	64
Kortinpelaajat ruumisriihessä	66
"Kuollut ei saa kurkistella!"	68
Ruumiin pilkkaajan rangaistus	69
Ruumis ääntelee arkussa	70
Arkku painaa	71
Vainaja kulkee kotona	73
"Kuu paistaa, kuollut ajaa!"	85
Ikuisen uskollisuuden vala	89
Surmatu haluua siunattuun multaan	90
Surmatut lapset	96
Verta hikoileva kivi	100
Murha tulee ilmi	101
Pilkkaaja hautausmaalla	103
Pääkallon potkaisijan rangaistus	108
Vedonlyöjä hautausmaalla	112
Pelottelija hautausmaalla	113
Ääni hautausmaalta	115
Yöllä kirkossa	117
Vainajan jumalanpalvelus jouluyönä kirkossa	118
Pitkä Piena	121
Mätänemätön ruumis	123
Kalman mahti	124
Kirkon-, hautausmaanhaltija	127
Rajanhaltija	129
Kirkon-, hautausmaanväki	132
Hiiidenväki, menninkäiset, manalaiset	135
Vaimo kirkonväen kätilönä	139
Valekuollut	142

NOIDAT JA TRULLIT	145
Noidaksi tuleminen	146
Noidan työkaluja ja välineitä	147
Noidan yliuonnollisia apulaisia	152
Noita näyttää taitoaan	155
Noita parantaa	159
Noita ahdista varasta	166
"Kylläpä sen muistat!"	168
"Koira kotiinsa!"	174
Kirkon-, hautausmaanväki noidan hallittavana	175
Noita etsimässä apua kirkosta tai hautausmaalta	176
"Kolme lulkkoa" suojaa noitaa ja pirua vastaan	184
Trulli lentää — renki perästää	185
Trullit yöllä mylyssä — renki salaa kuuntelemassa	191
Trulli juhlayönä navetassa	193
Trulli tadikkona	194
Trulli lupaa punaiseen hameen ja ikuisen leivän	196
Yhdeksän pitäjän voi noidan hallussa	197
Häävälki susiksi	197
Poika sudeksi	200
Musta härkä	204
Lapin noita lintuma	210
Noidan kulkku	212
Maailmanlopun ennustaja	215
Elossa weden alla	216
Räpylä-Niiranen — vesi-ihminen	218
Silmänkääntäjä Kuikka-Koponen	220
Muita silmänkääntäjiä	223
PAHOLAINEN	227
Sopimus pirun kanssa	228
"Friisuurari"	231
Pirulle luvattu poika	234
Pirulle lupautunut	238
Jänksenpyytäjän sopimus pirun kanssa	241
Piru tansseissa	243
Piru ja kortinpelaajat	246
Piru ja ylpeä tyttö	247
Piru ja pelimanni	249
Piru ja naistenviettelijä	250
Piru ja humalainen	250
Piru ja hevoshuijari	251
Piru ja väärä tuomari	252
Piru ja kiroilija	253
Piru ja kirkon maalaaja	254
Myöhään saunaassa	254
"Vieköön piru, ellei asia ole näin!"	257
Piru ja ilkeä vouti	258
Pirut hiovat viikatteen	260
Pirut nuotan kimpussa	264
Piru rovioi kasken	265
"Heitänkö, heitänkö?"	266
Piru mellastaa talossa	266
Pirun kuljetettavana	272
Vaihdokkaat	276
Pirut nylkevit vääryyttä tehneen kruununvoudin ruumiin	278
Matkamiehen näky: syntiä tehtyti kuoltuaan pirujen vallassa	282
Vääryyttä tehneet kuoltuaan pirun hevosina	287
Häijy kapteeni kuoltuaan pirun kattilassa	288
Lautamiehen nahasta valmistetut kengät	288
Piru ruumiin nahassa	289
Pirut matkalla pahantekoon	291
"Meitä aina syytetään!"	292
Leikkilä hirteen	292

Avuliaat pirut	294
Piru kyydissä	296
Piru joulukesteissä	298
Piru kirkossa hampaillaan vuotaa venyttämässä	299
Piru eläimen hahmossa	300
Pirun koira	302
Kaksipäinen pirus	302
Piruakin wiekkaampi	303
Piru ja kissapöllö	304
Piru ja Luther	304
SYNTINEN TOIMINTA	307
Pyhätyö	308
Pramea piika	312
Vääränvalantekijä	314
Lapsia haluamaton vaimo	314
Luonnonvoimien pilkkaaja	315
Pyhien asiaain pilkkaaja	316
Saiturin rahat	317
KODINHALTIJAT	319
Kodinhaltija näyttäätyy	320
Kodinhaltija muurtaa	322
Haltijan uudet vaatteet	323
"Kova haltija"	323
Haltija kiusanhenkenä	325
Tulenhaltijat keskustelevat	327
Riihenhaltijan puuhat	328
Metsäsaunan haltija	332
Karjasuojan haltija	332
Myllynhaltija	334
Laivanhaltija	339
Kissa haltijana	340
Haltijan kuolema	341
VARALLISUUDEN KARTUTTAJAT	343
Tonttu	344
Para	346
Pirityinen	349
"Missi massi"	350
Häväisty tonttu	352
Silmän valaminen tontulle	355
Taistelevat tontut	357
VEDENHALTIJAT	359
Ihmiset veden asujainten apuna	360
Vedenemännän lupaus ystävälliselle tervehdijälle	362
Vedenhaltijan karja	362
Vedenhaltijain taistelu	364
"Aika joutuu, muttei miestä kuulu!"	365
Näkki	366
Veden eukko	370
Vetehtinen	370
METSÄNHALTIJAT	373
Metsähaltija heräättää	374
Metsänneito näyttäätyy	376
Metsänneito metsämiehen nuotiolla	377
Metsänneidon antama paita	381
Metsänneito houkuttelee lemmensuhteisiin	382
"Kyllä talakki maksetaan!"	383
Metsähaltija ihammettelee	383
Metsänpeitossa	384
PEIKOT JA MAAHISET	387
Vuorenpeikkojen ja maahisten elämää	388
Asunto navetan alla	389

Maahisten karjaa	390
Vuorenpeikot saavat kiroton ruoan	391
Maahisten vieraana	391
Vaimo peikkojen ja maahisten kätilönä	394
Maahisten tytär vaimona	398
Maahisten akka metsämiehen nuotiolla	399
Maahiset vaihtavat lapsen	400
Vuorenpeikot mellastavat talossa	402
Vuorenpeikot pakenevat kirkonkellojen ääntä	404
Lintukotolaiset	404
AARTEET	407
Aarrevalkeat palavat	408
"Yhdeksän päättä leikattava!"	410
"Oma läsi ottakooni!"	412
"Kukolla kynnettävä 'ja kanalla karhittava'"	413
Aarre ilmoitetaan unessa	415
Aarteenhaltija neuvoa aarteen	416
Verinen härkä aarteen vartijana	420
Aarteenvartijat puolustavat aarretta	423
Aarteenvartijan oltava vaiti	424
Aarteenvartijan oltava vaiti	426
Aarteenvartijan oltava vaiti	428
Silkkiaarre	429
Upotetut kirkonkellot	430
KÄARMEET	433
Noita ja käärme	434
Elättikääärmeet	435
Lapsi ja käärme	439
Kruunupäinen käärme	439
Mies viettää talven käärmeiden luolassa	441
TAUDIT	443
Rutto kulkee punaisena kuikkona	444
Horkka ja rokko kyydittävinä	445
Painajainen	446
JÄTTILÄISET, HIIDET, KALEVANPOJAT	449
Kivi lentää	450
Kalevanpoikien kalakivet	452
Kukkarokivi	454
Tienteko ja sillanrakennus	455
Revennyt helma ja vuotava hiekkasäkki	457
Hevonlinnan synty	260
Kaskenkäato ja heinänniitto	460
Raison kirkon rakentaminen	461
"Kirkko [Karsattiim]"	465
Kirkon rakentaminen kilpaa	467
Jättiläistyttö kantaa kiven kirkon seinään	471
Lautalla kiviä kirkonrakennukseen	471
Töysän Tohni &kirkonrakentajana	472
Paivällä rakennettu yöllä puretaan	473
Kirkko tappaa täytensä väkeä	474
Jättiläiset pakenevat	475
Kivellä purjehtiminen	476
Merensaaren jättiläistä tapaanmassa	478
Pyhäjärven hiisi	480
Hiiden karjaa	481
Jättiläistyön leikkikalu	482
Kolmivuotias lapsi tiellä	483
Jättiläinen suutarina kirkon harjalla	484
Jättiläinen kahlaa	486
Hiiden kulku Pyhäjärvellä	486
Ritari ryöstää hiiden kultaisen piikarin	488